

Ἐλληνική. Τὰ δόλλα είναι μέρη τῆς Ἀρβανιτικῆς καὶ δὲν τὰ
ἀμφισβητοῦμε. Συμφωνῶ μὲν τὸ Χρηστοφασόλη γὰρ τὰ σύνορα
τῆς Ἡπείρου – γιατί φαίνονται σωστά καὶ λογικά τὰ λεγό-
μενά του καὶ στηθίζονται στὴν ἴστορία καὶ στὴν τιμωρία πράγ-
ματα. Μόλιστα στὸ φυλλάδιο τοῦ α'-Αλβανία καὶ Ἡπειρος
νομίζω πώς βάσει καλά τὰ ζητήματα τὸ καθίστα στὴ θέση δι-
πον τοῦ τρέπει. "Εξω ἀπὸ τὴν Ἡπείρο, τὴν Ἐλληνική,
μποροῦμε καὶ πρέπει νὰ συμφωνήσουμε μὲ τοὺς Ἀλβανούς
καὶ νὰ τοὺς βοηθήσουμε νὰ ἔλευθερωθοῦν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸ
ζυγό καὶ ἀπὸ τὸν κλεντορ τὸ Σκανικό. 'Επειδὴ τοὺς Ἕγοντες
φαρμακώσει ἐναντίο μας οἱ διάφορες προπαγάντες, Αύστρια-
κὲς, Ἰταλιάνικες, Βουλγαρίκες, Ρουμανικὲς, πρέπει νὰρχι-
νήσουμε γὰρ φωτεῖδοντες ἀμέσως καὶ νὰ κατηχοῦμε καὶ Ἀρ-
βανίτες καὶ Ἡλληνες, καὶ νὰ τοὺς δείχνομε τὰ ἀληθινὰ
συμφέροντα τῆς Ἐλληνο-Αλβανικῆς διμορφιλίας. 'Οσοι, εἶτε
Ἀρβανίτες εἴτε Ἐλληνες, ἀφοῦ φωτισθοῦν καλά, ἐπιμένουν
πώς η Ἑλλάδα θέλει νὰ φάει τὴν Ἀρβανιτική, ή δει η Ἀρ-
βανιτική θέλει νὰ χάψει τὴν Ἑλλάδα, θά. Ιναὶ η πολὺ κοντοῖ
η πολὺ στενοκεφαλοὶ καὶ κοντόφθαλμοι, ή κακόβουλοι (προ-
τότοτες τῆς Ἑλλάδας ή τῆς Ἀρβανιτικῆς) ή πουλημένοι σὲ κα-
μιὰ ἀπὸ τις πολύχρυσοις προπαγάντες ποι ἀνάφεσα παρα-
πάνον.

Οὐδὲ ξελχίγε σὰν ἀπορητή γέρα την πειθάντας καὶ μὴ βρίσκοντας ποιητή!

ΟΛΑ τέρχεται μνημεῖα μας : η εἶδε ὁ Βεστιλίας τῆς 'Ι-
ταλίας καὶ τὰ καμάρωσ. Εἶδε τὴν Ἀχρόπολη, εἶδε τὰ
μουσεῖα μας, εἶδε τὸ Θησαύρο, δὲν ξέρουμε ἂν εἶδε καὶ τὰ
Μιτσιώτη, καὶ ἔμεινε, λένε, καταμαργεμένος. Μπορεῖ καὶ νὰ
εἴπε ἀπὸ μίσχ του πώς εἴμαστε μονδικοὶ νὰ φυλάξεις
ἀρχαιότητες. Καὶ μεγαλύτερο ἐπίκινο ἀπ' αὐτόνες δὲ θέλα-
με, ἀφοῦ τόσα καὶ τοια χρόνια ἀγωνιστήκαμε νὰ πάρουμε
τὴν τιμητικάτατο τίτλο τοῦ ἀρχαιοφύλακα, καὶ νὰ τώρα
ποὺ μᾶς τοὺς ἔννγινωρίζουντες τοὺς ἄγαντες μας καὶ οἱ τρανοὶ^{τρανοὶ}
τῆς γῆς, μιλῶντες ὀλόσεντα γιὰ τοὺς προγένους μας καὶ γιὰ
τὴν πεθεράνη Ἑλλάδη. Ζωτανὴ Ἑλλάδα θέτε τὸ σκεπτή-
καμε ἀκόμη νὰ ἴστοιμαστούμε γιὰ νὰ μποροῦμε νὰν τὴ δει-
χουμε κι ἕντη μὲ περηφράνοια στοὺς ξένους.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ Κ' Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

(ΠΙ «Ἐπιστημονική Επιβαθμητη», ἐνν̄ ἀπὸ τὸ απουδικότερα ἐπιστῆμον: καὶ περιοδικὴ τοῦ Περιτιοῦ, γράφει στὸ φύλο τῆς 2 τοῦ Φλεβόρη ἔννα παύλῳ δυορφο χρονογράφημα πελέρωντας ἀφειμῆται ἀπ' τῇ λίγη προτοχῇ, ποὺ δίνουν κ' ἐκεῖτες φυσικὲς ἐπιστῆμες. Τόσα καὶ τόσα χρήματα, λέσι, ἑδεύουνται γιὰ τὸ Ιτορικὰ καὶ φιλολογικὰ μαθήματα, ἐνῷ απουδικότατοι κλάδοι τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν δὲν ἔχουν ἔχωριστὴν ἔδρα. Σ' αὐτῷ ἀπάνω λέσι κάμποσιν ποτίματα ποὺ μποροῦν νὰ ἐνδιαφέρουν κ' ἐμᾶς).

.... "Αν κατάξουμε πώς χρητιμοποιούνται στὰ πανεπιστήμια τὰ κοντύλια, τὸ λιγοστὸ αὐτὸ μέννα τοῦ προϋπολογισμοῦ, βλέπουμε μιὰ σύγκρουση μεταξὺ τῆς ἱστορίας ποὺ ἀπορροφάει ὅσα πάει καὶ μεγαλύτερα πυσά καὶ τῆς ἐπιστήμης ποὺ ὅλο θυσιάζουνται τὰ δίκια της. Μὰ ύπάρχει μιὰ σοβαρώτερη καὶ βαθύτερη σύγκρουση μεταξὺ τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ἐπιστήμης. Βέβαια ἡ μελέτη τοῦ παρελθόντος είναι ὠφέλιμη· βέβαια ἡ ἔξελιξη τοῦ ἀνθρωπίνου

ΠΟΙΗΤΗ ζητούσες ἑνας πατριώτης τις προσίλλες σὲ κάπια φημερίδα, ποιητὴ ποὺ νὰ μᾶς ἐνθουσιάσει, νὰ μᾶς φρονηματίσει—τῆς ἀφεντιᾶς του ἡ λέπη—νὰ μᾶς γιαμίσει τὸ κεράλι μας ἀέρα. Ήσυ εἶναι ὁ ποιητής; ρώτησε. Μὰ τοῦ κάκου χαμικὴ φωνὴ, καταπῶς τὴν ἥψελε, δὲν ἄκουγε. Κι ἀπελπιζότανε ὁ ἔθρωπος καὶ ἡ ἀπέλπισιά του σοῦφερνς δάκρυα στὰ μάτια. Νὰ μὴ βρίσκεται κακνένας ποιητὴς καὶ γι' αὐτὸ τὸ γειτονιάν! Τί νὰ γίνει. Ἡ Φιλέμηλα τῆς «Αστραπῆς» βουβάθηκε, φώνεται, κι ὁ Τυμρεγγής γράφει στὴν Πόλη γλωτσοκωμικὰ ἀξθρα. «Α δὲν ἐργάντοσχν ἔτοι: Ἰνάποδα τὰ πράμχατε, ὁ πατριώτης θάγε δύο ποιητίδες, κι ὅχι ἔναντι, ποὺ θὰ μπερούσανε νὰ τὸν ἐνθουσιάσουν. Καὶ οὔτε

Journal of Health Politics, Policy and Law, Vol. 35, No. 4, December 2010
DOI 10.1215/03616878-35-4 © 2010 by The University of Chicago

προτείχει τώρα με την καρδιά της κ' είχε περισσότερο θαρρώ τὴν ἔνοια τοῦ μονάχρισου ἀδειάρου της παρὰ τῆς Κατενούλας, ἀν καὶ τὴν ἀγαπήσεις ἀκόμη πιὸ μητρικὰ ἔστιας τῆς φοβερῆς ἀρρέωστικς, ἡ "Αννα δήλωσε ὥητά πώς ἀφοῦ εἶναι τέτοιες θερμοκρασίες, ἀδύνατο νὲ περάσουν εἰκοσι τέσσερεις ώρες δίχως νὰ δῃ γιατρὸ τὸ κορίτσι. Ψάξανε πάλες ὄνουκτα κι ἀντρέστες στὰ ἡμερολόγια τῆς γιατρικῆς ποὺ εἶχε στὸ φαρμακοπούλειο, φωτήσανε πάλε τὸ φρεζακοπόλη, τέλος θυμιθήκανε φίλο τους χειρούργο, περιβόητο καὶ δάφτονε, τὸν κ. Μπουνίο. Τὸ σκηνικό, δεκαπέντε, πρωΐ πρωΐ, ἐτρέζε ἡ "Αννα σπίτι του. "Ελείπε κι ὁ περιβόητος. Στὸ Νοσοκομεῖο· θὰ τὸν ἔβρισκε γιὰ βέβαιο ἐν πήγαινε, τῆς εἶπε ὁ δούλος. Τὸν ἕρε, ίσια ίσια τὴ στιγμὴ ὅπου ἤνθισε τὸ ζήδιος τὰ σκαλοπάτια τοῦ Νοσοκομείου. Μυστήριο τὸ πῶς ἡ "Αννα κατώρθωσε νὲ τοῦ μιλήσῃ. Γνωστὸ σὲ ὅλους, νοσοκόμους, νοσοκόμες, φοιτητάδες, ἔκωτερικούς, ἔσωτερικούς, παραστεκάμενους, βοσθίους, παρηγιατρούς, πορτιέρηδες καὶ δούλους, πώς ὁ Ἐξοχώτατος, δῆμα περνοῦσε τὸ κατώφλι τῆς πόρτας, ἀκύρωτος γιὰ κάθε ζένο χθώπινο πύσωπο. Ἐρχότανε σὰν μπόρα καὶ δὲν ἀδειάζε γιὰ χασομέρια. Είδε δύμως τὴν "Αννα μπροστά του ποὺ ἤσυχη, μὲ τὴ

συχού υρος, χωρίς καμιά ταραχή, οσο κι αν την ειδοποίησε ο πορτιέρης πώς δε θά στεφθή νά την πληκτού διατρόπο και του κάρου, τὸν παρακαλεστε, τὰ νά μήν ύποφιαζότανε κάνε τὴ δυσκολία, νά καπιάσῃ σπίτι τους γιατί μιάν χρέωστη. Σέξτισε ή κ. Μπουνίος μὲ τὸ θάρρος, μάς δὲν τόλμησε νά τραβήξῃ τὸ δρόμο του γραμμή, σάν που θὰ τόκανε ἵσις μὲ κάθε όλονε. Αποκρίθηκε μόνο πώς δὲν μπορεῖ, και νά του τὴ φέρουνε στὸ Νοσοκομεῖο, μάγι, μάγι, κοίταξε τὸ βολόι του, δέκα παιά δέκα, θὰ προτρέψῃ ώς τις έντεκα. "Ετσι πρέπει. Χαιρέτησε κι χρήκτος.

Γύρισε ή "Αννα στοῦ ἀδεξφοῦ τῆς, τοῦ τὰ ἔν-
γητε. Τοῦ φανήκανε σὰ λιγάκι βιαστικὰ τὰ ποά-
ματα· μόλις εἶχανε καὶ τὸ χρειζόμενο τὸν κατρό-
να πάκι νέρθουνε. Δὲν ἔμοιχέ καὶ ορόνυμο, στὴν κα-
τάσταση ὅπου τὴν ἔβλεπε, νὰ κουβαλῇ ἡ ἄψε σεῆσε
τὴν Κατινούλα στὸ Νοσοκομεῖο. Μέλιστα, τὸ Νο-
σοκομεῖο τὸ φοβότανε γιὰ τὴν ἀρρώστη. "Οτι ποὺ
βγῆκες ἐπὸ μιὰ κλινική, δός του, τρέχα σὲ μιὰν
ἄλλη. Εὔλα οἱ ἀρρώστοι δὲν είναι μπαίγνει σὲ λο-
γαριασμὸ κ' ἡ ψυχὴ τους. Πρέπει νὰ πωςέξῃς καὶ
τι εντύπωση θὰ τοὺς κάμης, νὰ φροντίσης καὶ γιὰ
τὴ διάθεση τοῦ ἀρρώστου, δπως τὸ ηθελε δὲ Σεβι-
λάς. Μὲ τὴ διάθεση τὴν καλὴ γίνεται καὶ τὸ χε-

ρελθόν, έταν παραπομπήνεται ἀπὸ τοὺς αἰῶνας καὶ ἀπὸ τὰ πρόσωπα ποὺ χρημάται. Ήταν ζῆται ἀνάμεσα στις σκιές τῶν πεθαμένων κι έτα θέληται νὰ ξαναπαραστήσῃ μ' ὅλες τους τις λεπτομέρειες γεγονότα παλιοῦ καιροῦ, κοντεύει νχ ξεγκάσῃ καὶ νὲ παραμελήσῃ τὸ παρόν. "Οτα θέλουμε τέλεια νὰ ξαναφριάσουμε τὸ παρελθόν, πρώτα συγκεκριμένο ποὺ κάποτες μποροῦμε ὅποια του ὅψη κι ἀν τύχη χωρίς κόπο, χωρίς βία νὰ ξαναπλάσουμε, δὲ συλλογιζόμαστε νὰ ίδρυσουμε τὸ μέλλον, ποὺ εξηρτάται ἀπὸ μηδὲ ὡς ἔνα βαθμό, ποὺ δὲν εἶναι ἀκόμη κάτι πραγματικό, μάζ φοβερόζει πάντα τὸν θείων πο μὲ τὰ τραχεῖα του χτυπήματα.

Ἡ ἐπιστήμη, ἀπ' ἵναντίας, κανοντας τοὺς σημερινοὺς νόμους τῆς φύσης, δηλ. τὴν σχέσην ποιὸν ἔχουν τὰ φαινόμενα πάντοτε μεταξύ τους, ἔχει σκοπὸν νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτές τὶς γνῶσεις γιὰ νὰ κάνῃ τὸ μέλλον δόσο μπορεῖ ποὺ εὔνοεικό στὸν Ἰηδίωπο, καὶ εἴται αὐτὸς σιγά σιγά νὰ ὠφελεῖται ἀπὸ τὴν σύνθεση τῶν φαινομένων δόσο τὴν καταλαβασίνει καλύτερα.

Οἱ λαοὶ ποὺ περιμένουν ἡπ' τὸ μέλλον τὰς λαμπρότερες ὑπόσχεσες είναι: ἀκριβῶς ἔκεινοι ποὺ ἐπικαλοῦνται τὴν γεγοντένια δύναμη τῆς Ἰπποτάρης καὶ βαζούν δόλα τους τῷ θυντήτῳ για τὴν πρόσθια. Εὔτυχισμένοι είναι όσοι ἔχουν τὸ δλιγάφτερο λαμπρὸ παρελθό γιατί δὲν τοὺς τρεβάσει τὸ περχομένο καὶ παρατηροῦν μὲν ἄγρυπνοι ματιὶ μπροστά τους τὸ δρόμο ποὺ θὰ πάρονται. Στοὺς λαοὺς πούλησαν μακρούς ιστορία χρειάζεται: θέρρος γιατὶ νὰ λησμονήσουν καὶ νὰ παρατηθοῦν, ὅπως ἡ Ἰαπωνία, ἥπο τὸ καταθλιπτικὸ βάρος τῶν παραδόσεων.

Κάπιοις εἶπε: «Οσο πάχει καὶ μᾶς διεσθί-
νουν πιότερο οἱ πεθαμένοι». Ἐπειπε νὰ μπερδεῖς
ζωντανοὶ νὰ ἔλευθερωθοῦν ἀπ’ αὐτὴ τὴ εὐσεβῆ μὲ
ἐπικινήτυνη τυραννία.

Κοιτάζουμε παραπολὺ πίσω μας έδω στη Γαλλία: είμαστε παραπολὺ περήφρων: που υπήρξαμε ένα μεγάλο έθνος: όποινα κάτια τέλος θύμιμα αντέμεις φτάγουν κ' έτοι καιντεύουμε νά δουτηχτούμε μέσα στην κινέζικη λατρεία τῶν παραδόσεων ή ν' αποκοιμηθούμε στην καλότικη και στεῖρα αισιοδοξία τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων (...de nous endormir dans l' optimisme heureux et stérile des Grecs modernes). Αύτη η περηφράνεια γι'α τὸ παρελθό μας μεθὺ σὰν ἐκεῖνο τοι νέρο-πιλότο που δηγοῦνταν τὰ κατορθώματά του, πώς ζέσυγε ἐπικίνδυνες ξέρεις μὲ μεγάλη τέχνη, και τὴ στιγμὴ

ρούργημα τι καλό. Μὴ δὲν τοῦ ἔστρεψε τοῦ Ἀντρέα
νὰ τὴ σηκωσῃ ἐτοι πρῶι ἀπὸ τὸ κρεβῆχτι, νὰ
τὴ σφρεντούσῃ στὸ πρῶτο ἡμέρῃ τῆς πιάτσας που
θέντακμωνες στὸ δρόμο. Ὑπάρχουνε στὸ Παρίσι, σωρὸ
ἄγαξια πίτηδες γιὰ τὴ μεταχόμιση τῶν ἀξέρωτων,
μὲ μαξιλλάρια, μὲ ὅλη τὸν χρυσαφί, καὶ μὲ νο-
σοκόμη ἢ νοσοκόμων ποὺ ἔρχεται μαζί. Θέλει ὅμως
τουλάχιστο μιὰ ὁψὲ νὰ τὸ παραχγυγεῖληρ. "Αν, εἰγε
τίτοι στὴ στιγμή, θὰ πήγαινε ισως. Ἀληθεία που
ἡ Κατινόύλα θὰ στενοχωριάστε καὶ μὲ τέτοιο, γρα-
τι ἄμα τέκουσε πὼς γιὰ Νοσοκομεῖα ὁ λόγος, ἔρ-
χισε νὰ κλείῃ, ἀφοσιωμένη καθὼς τὴν εῖδαμε καὶ
στὸ σπίτι καὶ στάφεντικά της. ζχλισμένη κιόλας ὑ-
στερὶς ἀπὸ ἓνα μήνα κλινικὴ καὶ χωρισμό. Δὲν κα-
τηλάβηνε ὁ Ἀντρέας τὶ μπόδισε τὸν κ. Μπούνις
νὰ τάξῃ δὰ τῆς "Αννας πὼς ἔρχεται, ἀφοῦ τελειώσῃ
τὸ Νοσοκομεῖο. Πιθανὸ ἐπειδὴ καὶ θάβλεπε πιὸ γλυ-
γορικ τὴν ἀξέρωστη, ἀν τοῦ τὴ φέρνεις ἀμέσως, κα-
θὼς τὸ γυρεψε. Συλλογίστηκε λοιπὸν ὁ Ἀντρέας
πὼς τὸ καλήτερο, νὰ πάη ὁ ἵδιος στοῦ γιατροῦ, νὰ
τοῦ μιλήσῃ. Φίλος του παλιούς, οἰκογενειακός του
φίλος, θὰ συναγρικηθοῦνε χωρὶς ἄλλο. Δεχότανε
σιαῖσια σάββατο τάπογεμα.

(អ៊ុខាល់សុវត្ថិភ័ណ)

έκεινη, γλυκομεθυσμένος άπ' τις ανάμνησές του, ξαφνικές το πλούτο του να σπάσῃ άπεινα σὲ βράχους που δὲν καλοφάνινονται κάτω άπ' τή θάλασσα καὶ νάθουσιάν γιὰ πάντα.

Η άνθρωπότητα πρέπει νὰ ζῇ, νὰ ζῇ όπως πρέπει καὶ νὰ ζῇ όσο πάξι καλύτερα, σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τῆς προσαρμογῆς; τῶν σημαντικῶν, μὲ τὸ θυμότιο λεπτὸ έγχειο τῆς σκέψης. Μὰ η τελεότητα τοῦ έργαλείου εἰν' ἔνας κίντυνος σταν τὸ βγάζουν άπ' τὸ φυσικό του δρόμο. Πρέπει νὰ λάβουμε τὰ μέτρα μᾶς καὶ νὰ μὴ παραθαυμάζουμε τὸ παρελθόν γιατὶ αὐτὸ ξενευρίζει τὴ δραστηριότητα μᾶς καὶ σκορπίζει άπεινα στὸ πνεῦμα μᾶς μιὰ σκόνη λεπτὴ που μᾶς αποτυφλώνει· τὴ σκόνη τῶν τέχνων.

K.

ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΜΠΑΜΠΑΚΙΟΥ

('Απὸ τὸ βιβλίο τοῦ Σεντεμένου

«Τὸ μπαμπάμι καὶ η καλλιέργεια του»).

Θὰ μὲ ρωτεῖστε: καὶ τὸ κέρδος εἶναι τόσο σημαντικὸ άπὸ τὴ καλλιέργεια αὐτή; Ναι, εἶναι. Καὶ γιὰ νὰ σᾶς δώσω μιὰ ίδεια, πρὶν ἔλθω στὸ καθυτό μου θέμα, θὰ σᾶς ξηγήσω μὲ λίγα λόγια γιὰ τὴ διάδοση καὶ τὸ έμπόριο τοῦ μπαμπακιού.

Καθὼς θὰ ξέρετε, τέσσερα εἶναι τὰ εἰδή που δίνουν στὸν ξυθρωπὸ φορέματα. Τὸ μπαμπάμι, τὸ μετάξι, τὸ μαλλί καὶ τὸ λινάρι. Τὴν πρώτη θέση μὲ τὴ φτήνεια του καὶ τὴν εὔκολομεταχειρησή του έχει τὸ μπαμπάμι. Φυσικὰ τὴ φτήνεια τὴ γραστὰ στὸν εὔκλητον καλλιέργεια. Καὶ τὸ φυτό δὲ μᾶς δίνει μοναχὸ μπαμπάμι, έχουμε καὶ τὸ κέρδος τοῦ σπόρου. «Ένα μέρος αὐτοῦ ξήθεια πάσι στὴ σπορά, πέρσειν δύμας πολὺς, κι' αὐτὸς μᾶς δίνει λάδι κι' ξέλλα άκόμα χρήσιμα ποῦ θὰ τὰ δῶμε παρακάτω.

Η παραγωγὴ τοῦ μπαμπακιοῦ στὸν κόσμο διάκερο δὲ μπορεῖ νὰ μετρηθεῖ. Η μεγάλη δύμας ζήτηση κ' οἱ φηλές τιμές τῶν τελευταίων χρόνων μᾶς λένε καθάρα πῶς δὲ κόσμος χρειάζεται περισσότερο άπ' ὅ τι παράγεται. Ένας Αγγλὸς στατιστικὸς λογαριάσει πῶς θὰ γραμματοῦν 12.000.000 μπάλες 500 λιτρῶν τὸ χρόνο, ένα δῆλα τὰ εἴηντα μεταχειριστοῦν τόσο μπαμπάμι, δόσο τὰ πολιτισμάνα. Εκατομμύρια δύμας Κινέζων, Ινδιάνων καὶ ξιλλων ἀκόμα λαὸν ποῦ διλένε πολιτίζονται τώρα μὲ τὴ γλάγωρη συγκοινωνία μὲ τὴν Εὐρώπη, ξεχωρίσαν νὰ ντύνουνται. Αὐτὸ τὸ δεῖγμος: τὸ έμπόριο τῶν πανικῶν μὲ αὐτὰ τὰ μέρη. Ασήμαντο πρὶν, τώρα γίνεται διλένε πιὸ γιγαντένιο.

Η μεγαλύτερη προσπάθεια καλλιέργειας μπαμπακιοῦ έγινε άπὸ τὸ 1900. Κάμποσα χρόνια πρὶν τὸ Αμερικάνικο καθαρισμένο μπαμπάμι πουλιούνται κάπου 40 λεφτὰ ἡ λίτρα. Η μεγαλύτερη δύμας ζήτηση τῶν τελευταίων χρόνων καὶ η φοβερὴ κερδοσκοπία τῆς Αμερικῆς, άνιβασσαν τὶς τιμές, τὶς διπλασίασαν καὶ ἀκόμα περισσότερο. Τὸ έξοδο τῆς καλλιέργειας καὶ τοῦ καθαρισμάτος δὲ μεγαλώσει. Μερένει μάλιστα δόσο πάχεια γιατὶ τὰ μηχανήματα γίνονται διλένα εὔκολωτερα. «Ωστε δῆλη, η διαφορά τῆς τιμῆς εἶναι κέρδος τοῦ καλλιέργητοῦ. Λένε πῶς η κερδοσκοπία ἀνέβασε τὶς τιμές. Αὐτὸ δὲν εἶναι διλέτελα φέμα. Ως τόσο ἡ δὲ μεγάλων ἀληθινὴ η ζήτηση, δὲ οὐφαρός θὰ ήταν πρόσκαιρος. Στὰ 1898/9 η Αμερικὴ έβγαλε 10.000.000 μπάλες τῶν 500 λιτρῶν ποῦ πουλήθηκαν ως 45 λεφτὰ ἡ λίτρα. Στὰ 1903/5 έβγαλε 13.557.000 μπάλες τῶν 500 λιτρῶν ποῦ πουλήθηκαν κάπου 75 λεφτὰ ἡ λίτρα.

'Ο ὄψιμος στὶς τιμές τοῦ μπαμπακιοῦ κ' η κα-

θημερινὴ μεγαλύτερη ζήτηση, έκαμε καθὲ Κυβέρνηση, νὰ σπρώξει ἡ δοκιμάσει τὴν καλλιέργεια τοῦ φυτοῦ

Στὰ 1900 συστήθηκε στὴν Αγγλία μεγάλη έταιρία καλλιέργειας τοῦ φυτοῦ στὶς ἀποικίες της. Οἱ προσπάθειες τῆς πέτυχαν σὲ πολλὰ μέρη, μάλιστα στὶς Δυτικές Ινδίες. Τὰ νησιά αὐτὰ έχουν περιφρυμό χῶμα καὶ τὰ παλιὰ χρόνια ἔβγαλαν μπαμπάμι, τὸ εἶχαν δύμας παραμελήσει διάτελα τελευταῖα. Η Αγγλικὴ Κυβέρνηση βοήθησε τὴν Εταιρία σ' αὐτὴ τὴν ἀποικία. Μοίρασαν σπόρο χάρισμα, ἔβγαλαν δηγαίες καὶ βιβλία ποῦ ἐλεγαν καθὲ χρειαζόμενο. Πρώτα ἀπὸ διλαίσκει τὸ κέρδος τοῦ κόσμου ποῦ καταπινούνται τὸ είδος τὶς κέρδη τοὺς περίμεναν. Νά, τὸ άποτελεσμα. Πρόπερου έκαμπαν 2.000 μπάλες ποῦ πουλήθηκαν ἀπὸ 1 ½ ως 2 δραχμές ἡ λίτρα, καὶ λογάριαζαν πῶς ἡ περισσή παραγωγὴ ἔφτασε τὶς 5.000 μπάλες τῶν 360 λιτρῶν ποῦ θέξαν κάπου 3.500.000 δραχμές. Βίβαια ἡ γῆ έκει εἶναι πλούσια καὶ τὸ κέρδος εἶναι μεγαλύτερο.

Άφοῦ λοιπὸν δῆλος δὲ κόσμος ἀναγνωρίζει τὰ κέρδη αὐτοῦ τοῦ είδους καὶ προσπαθεῖ νὰ ὀφεληθεῖ, γιατὶ ἐμεῖς νὰ καθοδίστεται: «Η μάρτιας στὴν Ελλάδη ἡ γεωργία εἶναι τόσον προδεμένη ποῦ δὲ μῆς χρειάζονται δοκιμές; Πόσον αὐτὰ εἶναι εἰρωνικὰ δῆλοι μᾶς τὸ ξέρουμε. «Α δὲ σπρωχτεῖ ἡ γεωργία κ' ἡ βιομηχανία μᾶς, δὲ πότος θὰ μείνει πάντα φτωχός καὶ προκοπὴ δὲ δοῦμε. Άληθεια εἶναι πῶς οἱ Κυβερνήτες μᾶς, καθὲ τόσο φροντίζουν δὲ μποροῦμε δύμας νὰ περιμένουμε καθὲ τὶ ἀπὸ τὴν ἐνέργεια τους. Χρειάζεται καὶ ίδιωτικὴ πρωτοβουλία. Εταιρίες καὶ σύλλογοι ποῦ δουλεύουν κ' ἔπειτα ἀπὸ τὴ σύνταξη τοῦ Καταστατικοῦ καὶ τὴν ἐκλογὴ τοῦ Προεδρείου, εἶναι ἐκείνα ποῦ σπρώχυνε τέτια ζητήματα. Ποιός ξέρει ἡ σὲ πολλὰ μέρη ποῦ βγαίνει σταφίδα δὲ θὰ πετύχαινε μπαμπάμι. Στὴ Λεβαδία ξέρουμε πῶς μεγαλώνωμε τὸ φυτό. Μὲ λιγάκι προσπάθεια δῷμι μόνο θὰ μεγαλώνωμε τὴ σοδικὴ παρὰ καὶ θὰ καλλιτερεύσουμε τὴ ποιότητα.

Τὸ βιβλιαράχι καύτο δὲν ἔχει μόνο σκοπὸ νὰ πῆ πῶς γίνεται ἡ καλλιέργεια τοῦ φυτοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴ σπρώξει. Εύχομαι νὰ πετύχω — καὶ τὸ εὔχομαι γιατὶ πιστεύω πῶς θὰ ὠρελούσε τὸν τόπο. Μακάρι.

ΕΕΝΙΤΕΜΕΝΟΣ

ΕΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Στὸ έπιστημονικὸ περιοδικὸ «Ατενε ε Ρομα» που βγίνει στὴ Φλωρεντία, δὲ καθηγητὴς κ. Π. Παθολίνης δημοσιεύει στὸ φυλαδίο τοῦ Μάρτη τ' ἀκόλουθο σημείωμα γιὰ τὸ βιβλίο τοῦ συνεργάτη μᾶς Νίκου Βένη «Δημάδης Σμαρταίς μεθ' θραμμάτων»:

«Άπὸ τὰ τριάντα πέντε τραγούδια, τὰ περισσότερα εἶναι διαφορετικὰ ἀπὸ ἄλλα ποῦ βγῆκαν ως τώρα. Παρχάπανο ἀπὸ τὰ μισά εἶναι κλέφτικα, τάλλα εἶναι λαϊκοτράγουδα ἔρωτικα.

Τὸ μεγαλύτερο ἀνδικόφερο τῆς συλλογῆς εἶναι τὰ πλούσια καὶ μὲ καθέκαστα σκόλια, δ' αὐτὰ πρωτότυπες παρατηρητές τοῦ συγγραφέα πούνται: γνωστὸς πιὰ γιὰ τὴν πείρα του καὶ γιὰ τὴν ἐπιστήμη του καὶ ἀπὸ ἄλλα του συγγράμματα. «Έτσι πάντα κατορθώνει μὲ παραπομπές σὲ διάφορες συγγραφές καὶ μὲ τὸ πετύχημένο ταξίασμα ἀπὸ σημείωσες ἡ πλεροφορίας που βρίσκουνται σκορπισμένες στους λογοτρικούς, στους γεωγράφους καὶ στους ποιητές, νὰ δίνει τὴν καλλιέργεια τοῦ μπαμπακιοῦ. Τὸ έπος της Κέρδους έχει τὴν πατρίδα καὶ τὴν χρονολογία τοῦ καθενὸς τραγουδιοῦ, νὰ ζουγαράψει τὰ πρόσωπα ποῦ ἔχουνται: ἡ ἀναφέρουνται σ' αὐτὸς, πολλὲς φορὲς μάλιστα νὰ δίνει καὶ ἀλάκαιρη τὴ βιογραφία τους. Κ'

έξὸν ἀπὸ αὐτὰ, ξηγάσει σωστὰ τὶς ἀρκετὲς σκοτεινὲς φράσεις ποὺ βρίσκουνται: σ' αὐτὰ (τὰ τραγούδια) ἀπὸ ἀνακάτωτα ποὺ γίνεται ἀπὸ λίξες Τούρκικες, Αρβανίτικες καὶ Ιταλικές.

Δὲ μᾶς φαίνεται: έσκημο νὰ σημειώσουμε δῶση χαριτωμένο καὶ παγινιδιάρικο στίχο ἀπὸ τὰ ἔρωτικὰ λιανοτράγουδα. «Έτσι δὲ ἔρωτεμένος θὰ ποθοῦμε τὸ χεράκι τῆς διμορφης

Νὰν τοῦ γιὰ προσκέφαλο δῶση μάρες καὶ δῶση νύχτες Ψυρές νάσαν τοῦ Μήτου κ' οἱ νύχτες τοῦ Γεννάρη

«Ένας χλλος ἀξιος σύντροφος τοῦ Κωσταγάνου, ποὺ φημίζεται κάπως γιὰ δόν Ζουχν, παινιέται πὼς ξεγείει δῶση διμορφης

Κι δῆλας μαλάσω μὲ τὴ μ.ά., πλίνω καὶ π' στὴν ἄλλη, κι δῆλας μαλάσω μὲ τὶς δῶση, τρεδῶ γιὰ τὸ 'υρο κι ξιλη.

P. E. P.

Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Τὴ Δευτέρᾳ 2 τοῦ 'Απρίλη, στὶς 6 τίκομεσάμερο, δὲ διευθυντής τοῦ «Monde Hellénique» κ. Πεπλές θὲ μιλήσει στὴ σύλλογο «Παρνασσοῦ» γιὰ τὴν «Ελλάδα καὶ τὴ Ιαλλία στὴν ἐποχή τοῦ Διευθυντήριου» (La France et la Grèce à l' époque du Directoire), μὲ προβολὴ φωτεινῶν εικόνων.

— Απὸ τὸ φύλλο τῆς ξιλλῆς Κυριακῆς θεργινήσουμε τὴ «Δαξιή», μεριστικὸ δήγυμα μὲ Ιντιάνικη ὑπόθεση. Τοῦτο γοργάνο ο Κέρσα πούχει δημοσιεύει στὴ «Νουμᾶ» τὸ «Διπλὸν κίστηματα» κι ἀλλὰ πετυγημένα δηγύματα.

— Πολὺ διμορφο τὸ ξέρθρο τοῦ Ιατριγίανη γιὰ τὸν Κονιμένο ποὺ δημοσιεύτηκε τὶς πράλις στὸ «Ν. Αστυ», ἀρρού διμορφο τὸ θερήσια κι ὁ Πλαχαδέ, μὲ σὲν παλὺ εὐτὸν πούγραψε τὸ «Ν. Αστυ» τῆς περισσέμηνης Κυριακῆς, πῶς τὸ ξέρθρο τοῦ Παταγιάνη έγινε ἀφορηὴ νὰ μὴν περίσσει δὲ Κονιμένος διωτιδίλου άνημνόβουτος ἀλλὰ νὰ γραφτοῦν μερικὰ ἀρθρὰ γι' αὐτὸς. Πίστο πράμα σῆτε δὲ Ιατριγίανη δὲ θὲν τὸ φαντάζεται.

— Τὴ μέρα πούρη δῶση δὲ Βισιλιάς τῆς Ιταλίας γιλιάδες κόσμους μαζεύχτηκε κάπου ἀπὸ τὸ Ιταλία καὶ καρτεροῦσε νὰ